

Dato: 7. april 2026

Statsborgerskabsforhold i udvalgte tidligere sovjetrepublikker

Sovjetunionen blev formelt opløst 26 december 1991. Fra 1990 - 1991 udtrådte sovjetrepublikkerne gradvist af Sovjetunionen og blev til selvstændige stater. I de følgende år vedtog de forfatninger og lovgivning om statsborgerskab. Nærværende notat gennemgår en række udvalgte postsovjetiske statsborgerskabsregler og redegør for, hvordan republikkerne uddelte statsborgerskab umiddelbart efter erklæring om selvstændighed.

Notatet omfatter videre republikkernes regler for tab og frasigelse af statsborgerskab med henblik på at samle relevant lovgivning i et overskueligt format.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Rusland.....	4
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	4
Fortabelse af statsborgerskab	4
Frasigelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab	5
Moldova	5
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	5
Fortabelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab	6
Frasigelse af statsborgerskab	6
Armenien.....	7
Statsborgerskab efter selvstændighed	7
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	7
Flygtninge fra Nagorno-Karabakh.....	8
Fortabelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab	8
Frasigelse af statsborgerskab	8
Aserbajdsjan	9
Statsborgerskab efter selvstændighed	9
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	9
Fortabelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab	10
Frasigelse af statsborgerskab	11
Belarus	11
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	11
Automatiske statsborgerskabsændringer	12
Fortabelse af statsborgerskab og dobbeltstatsborgerskab	12
Frasigelse af statsborgerskab	12
Georgien.....	13
Statsborgerskab efter selvstændighed	13
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	13
Dobbelt statsborgerskab	13
Statsborgerskab i de separatistiske regioner	14

Fortabelse af statsborgerskab	14
Frasigelse af statsborgerskab	14
Kasakhstan	14
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	14
Frasigelse af kasakhstansk statsborgerskab	15
Fortabelse af kasakhstansk statsborgerskab	16
Turkmenistan.....	16
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	16
Dobbelt statsborgerskab	17
Frasigelse af turkmensk statsborgerskab	17
Fortabelse af turkmensk statsborgerskab	17
Tadsjikistan.....	17
Statsborgerskab efter selvstændighed	17
Dobbelt statsborgerskab	18
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	18
Fortabelse af tadsjikisk statsborgerskab	19
Usbekistan	19
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	19
Frasigelse af usbekisk statsborgerskab	20
Fortabelse af usbekisk statsborgerskab	20
Dobbelt statsborgerskab	20
Kirgisistan	20
Statsborgerskab efter selvstændighed	20
Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning	21
Dobbelt statsborgerskab	21
Frasigelse af kirgisisk statsborgerskab	21
Fortabelse af kirgisisk statsborgerskab	21

Rusland

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Arbejdet med en ny russisk statsborgerskabslov begyndte allerede, mens Sovjetunionen endnu eksisterede. Den Russiske Sovjetiske Føderative Socialistrepublik (RSFSR) suverænitetserklæring af 12. juni 1990 fastslog, at man både var statsborger i Rusland men også, at enhver borger i RSFSR fortsat bevarede sit sovjetiske statsborgerskab.¹ Den nye statsborgerskabslov blev vedtaget den 28. november 1991, mens Sovjetunionen endnu formelt bestod, men trådte først i kraft den 6. februar 1992, efter Sovjetunionens opløsning.² Loven udgjorde dermed den første egentlige statsborgerskabslov for den moderne russiske stat.³ Et centralt element var den såkaldte "zero option", hvorefter alle tidligere sovjetborgere, som havde permanent bopæl i Rusland den 6. februar 1992, automatisk blev anerkendt som russiske statsborgere, medmindre de gav udtryk for det modsatte inden 6. februar 1993.⁴ Permanent bopæl blev fastslået på grundlag af den interne bopælsregistrering, propiska, i det sovjetiske indenrigspas.⁵ Loven indeholdt desuden en forenklet registreringsprocedure for visse kategorier af tidligere sovjetborgere og statsløse personer.⁶

Fortabelse af statsborgerskab

EUDO Citizenship Observatory oplyser, at lovgiverne ved udformningen af 1991-loven ønskede at bringe den i overensstemmelse med artikel 15 i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, herunder forbuddet mod vilkårlig fratagelse af statsborgerskab.⁷ Af den grund blev bestemmelser om fratagelse af statsborgerskab ikke medtaget i loven.⁸ Det fremgår dog af loven, at personer, som ikke havde opnået statsborgerskab i en af de nye stater efter Sovjetunionens opløsning, havde en særlig status som "tidligere statsborgere i USSR" frem til den 31. december 2000, hvorefter de blev betragtet som statsløse.⁹

¹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 8

² EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 9

³ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 9

⁴ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 10

⁵ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 10

⁶ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), pp. 10, 13

⁷ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 9

⁸ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 9

⁹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 11

Frasigelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab

Ifølge EUDO Citizenship Observatory kunne personer omfattet af “zero option”-ordningen undgå at blive russiske statsborgere ved at give udtryk for det modsatte inden 6. februar 1993.¹⁰ Der var således tale om en mulighed for at fravælge statsborgerskab i forbindelse med den automatiske anerkendelse – såfremt dette ikke medførte, at pågældende blev statsløs – snarere end en generel senere ordning for frasigelse.¹¹

Moldova

Republikken Moldova erklærede en uafhængig stat den 27. august 1991, da parlamentet vedtog uafhængighedserklæringen.¹²

Allerede før dette havde parlamentet i juni 1990 vedtaget en suverænitetserklæring, som etablerede et statsborgerskab og fastslog, at beskyttelsen af borgernes rettigheder skulle reguleres i forfatningen og national lovgivning.¹³

På denne baggrund vedtog parlamentet loven om statsborgerskab i Republikken Moldova i juni 1991. Denne lov fastlagde, hvem der skulle anses for borgere i den nye stat.¹⁴

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Loven om statsborgerskab fra 5. juni 1991 fastsatte flere kategorier af personer, der blev anerkendt som moldoviske statsborgere.¹⁵

Nogle grupper blev i praksis anerkendt som borgere på grundlag af bopæl eller tilknytning, fx:

- personer der før 28. juni 1940 boede i Bessarabien, Nordbukovina, Herța-distriktet eller i den moldoviske sovjetrepublik (MSSR) og deres efterkommere, hvis de ved lovens vedtagelse boede i Moldova.¹⁶
- personer der var født i Moldova eller havde mindst én forælder eller bedsteforælder, der var født i Moldova, som ikke var statsborgere i en anden stat.¹⁷

¹⁰ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 10

¹¹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Russia*, juli 2012, [url](#), p. 10

¹² EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 1

¹³ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 1

¹⁴ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 1

¹⁵ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), pp. 3-4

¹⁶ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

¹⁷ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

- personer der blev gift med moldoviske statsborgere før 23. juni 1990 eller personer, der var vendt tilbage til landet efter invitation fra præsidenten eller regeringen (tilføjet i 1993)

Derudover kunne personer, der før 23. juni 1990 boede permanent i republikken og havde arbejde eller anden indtægtskilde, selv vælge statsborgerskab inden for et år efter lovens ikrafttræden.¹⁸ De blev først betragtet som moldoviske statsborgere fra det tidspunkt, hvor de indgav ansøgning herom.¹⁹

Loven fastsatte også, at moldoviske statsborgere som udgangspunkt ikke måtte have statsborgerskab i en anden stat.²⁰

Ifølge officielle data havde omkring 4.000 personer inden september 1993 benyttet muligheden for at vælge moldovisk statsborgerskab inden for den fastsatte frist.²¹

EUDO Citizenship Observatory fremhæver dog også, at statsborgerskabsspørgsmålet fortsat var politisk følsomt, især på grund af den russisktalende befolkning i Transnistrien.²²

Fortabelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab

Den moldoviske statsborgerskabslov indeholdt oprindeligt begrænsninger på dobbelt statsborgerskab, idet borgere som udgangspunkt ikke måtte have et andet statsborgerskab.²³

Dette indebærer i praksis, at erhvervelse af et andet statsborgerskab kunne føre til fortabelse af moldovisk statsborgerskab, medmindre der forelå særlige undtagelser, fx i internationale aftaler.²⁴ Samtidig fastslog forfatningen, at ingen vilkårligt kunne fratages statsborgerskab.²⁵

Frasigelse af statsborgerskab

Forfatningen garanterer retten til at ændre statsborgerskab, hvilket indebærer en mulighed for frivilligt frafald, såfremt den pågældende er statsborger i et andet land.²⁶

¹⁸ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

¹⁹ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

²⁰ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

²¹ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

²² EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), pp. 1, 4

²³ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

²⁴ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

²⁵ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 5

²⁶ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: MOLDOVA*, November 2012, [url](#), p. 4

Armenien

Statsborgerskab efter selvstændighed

Efter Sovjetunionens opløsning i 1991 blev de tidligere sovjetrepublikker suveræne stater, og de måtte derfor selv definere, hvem der skulle udgøre den oprindelige borgerkreds i den nye stat.²⁷

Armeniens uafhængighedserklæring fastslog allerede i 1990, at alle borgere bosat på Armeniens territorium blev tildelt statsborgerskab i Republikken Armenien.²⁸

Armenien etablerede sit eget statsborgerskabsregime efter Sovjetunionens opløsning, men den sovjetiske statsborgerskabslov fortsatte midlertidigt med at gælde indtil 1995, hvor Armenien vedtog sin første selvstændige statsborgerskabslov.²⁹

EUDO Citizenship Observatory beskriver, at Armenien i vid udstrækning fulgte den såkaldte zero-option-tilgang, hvor statsborgerskab blev tilbudt til personer, der var fastboende i landet.³⁰

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Den første armenske statsborgerskabslov blev vedtaget i 1995.³¹

Loven fastsatte den oprindelige borgerkreds (*initial body of citizens*) og omfattede bl.a.:

1. borgere i den tidligere armenske sovjetrepublik, der boede permanent i Armenien og ikke havde erhvervet et andet statsborgerskab.³²
2. statsløse personer eller borgere fra andre tidligere sovjetrepublikker, der havde boet permanent i Armenien i tre år og ansøgt om statsborgerskab inden for et år.³³
3. personer af armensk oprindelse bosat i udlandet, som kunne opnå armensk statsborgerskab.³⁴

Loven byggede i høj grad på *ius sanguinis*-princippet (afstamning), hvor statsborgerskab primært blev erhvervet gennem armensk afstamning.³⁵

²⁷ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), pp. 1, 5

²⁸ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 5

²⁹ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 6

³⁰ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 1

³¹ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 7

³² EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 7

³³ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 7

³⁴ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 7

³⁵ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 9

Derudover fastsatte loven regler om:

- naturalisation, herunder krav om tre års ophold, sprogfærdigheder og kendskab til forfatningen.³⁶
- erhvervelse af statsborgerskab for personer af armensk oprindelse gennem en forenklet procedure.³⁷

Flygtninge fra Nagorno-Karabakh

Armenske myndigheder behandlede statsborgerskabsansøgninger fra flygtninge fra Nagorno-Karabakh fra sag til sag, og statsborgerskab blev ofte givet efter afstamning, hvis mindst én forælder var armensk statsborger.³⁸

Store udvandringsstrømme efter Sovjetunionens opløsning betød, at mange armeniere emigrerede til Rusland og andre tidligere sovjetrepublikker.³⁹

Naturalisationen blandt flygtninge fra Nagorno-Karabakh skete langsomt; selv i 2008 havde kun omkring 73.000 flygtninge opnået armensk statsborgerskab.⁴⁰

Fortabelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab

Den armenske statsborgerskabslov indeholdt bestemmelser om, at statsborgerskab kunne ophøre, bl.a. ved erhvervelse af et andet statsborgerskab eller ved afgivelse af urigtige oplysninger.⁴¹ Loven var imidlertid uklar med hensyn til automatisk fortabelse ved erhvervelse af andet statsborgerskab, hvilket i praksis muliggjorde de facto dobbelt statsborgerskab.⁴²

En tidligere bestemmelse muliggjorde også frakendelse af statsborgerskab for naturaliserede borgere ved længerevarende ophold i udlandet uden konsulær registrering, men denne blev ophævet i 2011.⁴³

Frasigelse af statsborgerskab

Ifølge EUDO Citizenship Observatory fremgår det indirekte, at statsborgerskab kunne ændres eller opgives i forbindelse med erhvervelse af et andet statsborgerskab, men der gives ikke en nærmere beskrivelse af proceduren.⁴⁴

³⁶ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 9

³⁷ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 7

³⁸ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 6

³⁹ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 10

⁴⁰ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 8

⁴¹ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 10

⁴² EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 10

⁴³ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 11

⁴⁴ EUDO Citizenship Observatory, *COUNTRY REPORT: ARMENIA*, Marts 2013, [url](#), p. 10

Aserbajdsjan

Efter Sovjetunionens opløsning i 1991 blev Aserbajdsjan en selvstændig stat, men vedtagelsen af en national statsborgerskabslovgivning blev forsinket i flere år, bl.a. på grund af krigen med Armenien om Nagorno-Karabakh og politiske omvæltninger.⁴⁵

Statsborgerskabsregler blev derfor først fuldt fastlagt senere:

- Forfatningen fra 1995 fastlagde grundlæggende principper om statsborgerskab.⁴⁶
- Den egentlige lov om statsborgerskab blev først vedtaget i 1998.⁴⁷

Global Citizenship Observatory beskriver således en overgangsperiode efter uafhængigheden, hvor statsborgerskabsspørgsmålet endnu ikke var fuldt reguleret i national lovgivning.⁴⁸

Statsborgerskab efter selvstændighed

Aserbajdsjan anvendte den såkaldte "zero option", som også blev anvendt i flere andre postsovjjetiske stater.⁴⁹

Det indebar, at alle personer, der var permanente beboere i landet pr. 1. januar 1992, blev anerkendt som statsborgere.⁵⁰

Permanente beboere i landet blev anerkendt som statsborgere, hvilket indebar automatisk tildeling af statsborgerskab uden forudgående ansøgningsprocedure, forudsat at man opfyldte de fastsatte betingelser.⁵¹

Manglende dokumentation førte til, at tusinder af personer ikke blev inkluderet i den oprindelige borgerkreds og dermed risikerede statsløshed.⁵²

Postsovjjetisk statsborgerskabslovgivning

Forfatningen fra 1995 fastlagde de centrale principper for statsborgerskab, bl.a. at statsborgerskab kunne erhverves både gennem fødsel på territoriet (ius soli) og afstamning (ius sanguinis).⁵³ Videre fremgik det, at staten ikke måtte fratage borgere deres statsborgerskab.⁵⁴

⁴⁵ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 1

⁴⁶ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1-2

⁴⁷ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1-2

⁴⁸ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1-2

⁴⁹ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 2

⁵⁰ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1-2

⁵¹ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 2

⁵² Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 2

⁵³ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1-2

⁵⁴ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 1

Først i 1998 vedtog Aserbajdsjan en egentlig statsborgerskabslovgivning. Den fastlagde den oprindelige borgerkreds og anerkendte permanente beboere som borgere.⁵⁵

Derudover indførte lovgivningen et særligt princip om ubetinget ius soli, dvs. statsborgerskab til personer født på Aserbajdsjans territorium, hvilket var usædvanligt i postsovjetisk og europæisk sammenhæng.⁵⁶ Formålet var at definere nationen territorialt frem for etnisk, uden at give fortrinsret til etniske aserbajdsjanere i statsborgerskabsreglerne.⁵⁷

Global Citizenship Observatory fremhæver dog, at selv om lovgivningen indeholdt et ubetinget ius soli princip, fungerede det i praksis ikke fuldt ud. Forældre skulle således ofte ansøge om statsborgerskab til deres børn, selv hvis de var født i Aserbajdsjan og myndighederne afviste i mange tilfælde ansøgninger, især for børn af migranter fra bl.a. Georgien og Iran.⁵⁸

Videre oplyser Global Citizenship Observatory, at flere afslag efterfølgende blev udfordret ved domstolene. Både lavere domstole og Højesteret gav i nogle tilfælde medhold i statsborgerskab baseret på forfatningens ius soli-bestemmelser.⁵⁹ På trods af den inkluderende "zero option" har der stadig været problemer med statsløshed, og som anført ovenfor kunne personer uden dokumenteret bopælsregistrering (propiska) ikke få statsborgerskab.⁶⁰

Fortabelse af statsborgerskab og dobbelt statsborgerskab

Global Citizenship Observatory beskriver, at statsborgerskab automatisk blev tabt ved frivillig erhvervelse af et andet statsborgerskab.⁶¹ Dette afspejler en klassisk postsovjetisk tilgang, hvor dobbelt statsborgerskab som udgangspunkt ikke blev accepteret.⁶²

⁵⁵ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 2

⁵⁶ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 3-4

⁵⁷ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1, 3-4

⁵⁸ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 5

⁵⁹ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), p. 6

⁶⁰ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 2, 6

⁶¹ Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1-2

⁶² Global Citizenship Observatory, *Report on citizenship law: Azerbaijan*, januar 2019, [url](#), pp. 1-2

Frasigelse af statsborgerskab

Ifølge statsborgerskabsloven fra 1998 kunne statsborgerskab frasiges efter ansøgning fra den pågældende såfremt dette ikke gjorde den pågældende statsløs.⁶³ Frasigelse var betinget af myndighedsgodkendelse og kunne afslås, fx hvis personen havde uopfyldte forpligtelser over for staten.⁶⁴

Belarus

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Efter Sovjetunionens opløsning begyndte Belarus at regulere statsborgerskab gennem national lovgivning. Belarus vedtog en statsborgerskabslov den 18. oktober 1991, som trådte i kraft 12. november 1991.⁶⁵

Loven blev vedtaget i forbindelse med statens uafhængighed, som blev erklæret den 25. august 1991, efter at Belarus allerede havde vedtaget en suverænitetserklæring i 1990.⁶⁶

Statsborgerskabsspørgsmålet var en central del af statsdannelsen efter Sovjetunionens opløsning, og loven skulle fastlægge, hvem der tilhørte den nye stat.⁶⁷

I lighed med andre nye stater efter Sovjetunionens opløsning, anvendte Belarus den såkaldte "zero option".⁶⁸

Det indebar, at personer, der var permanent bosat i Belarus på tidspunktet for lovens ikrafttræden den 12. november 1991, automatisk blev anerkendt som statsborgere.⁶⁹

Dette skete uden ansøgningsprocedure, så længe betingelsen om permanent bopæl var opfyldt.⁷⁰

Begrebet "permanent bopæl" blev fortolket relativt bredt og kunne omfatte personer, der arbejdede i Belarus, aftjente værnepligt, studerede i landet, eller midlertidigt opholdt sig i udlandet, men havde til hensigt at vende tilbage.⁷¹

⁶³ Law of the Republic of Azerbaijan, *About the citizenship of the Republic of Azerbaijan*, 1998, [url](#), art. 17, p. 5

⁶⁴ Law of the Republic of Azerbaijan, *About the citizenship of the Republic of Azerbaijan*, 1998, [url](#), art. 17, p. 5

⁶⁵ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), pp. 2-3

⁶⁶ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 2

⁶⁷ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 2

⁶⁸ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), pp. 1-3

⁶⁹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), pp. 1,3

⁷⁰ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 3

⁷¹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 3

Videre fremgik det af loven, at Belarus ikke tillod dobbelt statsborgerskab og at erhvervelse af et andet statsborgerskab kunne føre til fortabelse af belarusisk statsborgerskab.⁷²

Automatiske statsborgerskabsændringer

Mange personer fik statsborgerskab uden selv at være opmærksomme på det. Nogle tidligere sovjetborgere bosat i Belarus blev automatisk belarusiske statsborgere ved lovens ikrafttræden.⁷³

Personer, der tidligere havde været borgere i den belarusiske sovjetrepublik (BSSR), men som ikke boede permanent i Belarus den 12. november 1991 blev ikke betragtet som statsborgere i Belarus t, uanset om de måtte ønske det.⁷⁴

Dette medførte bl.a., at familier kunne ende med forskellige statsborgerskaber fordelt blandt de enkelte familiemedlemmer, og at nogle personer blev statsløse.⁷⁵ I 1990'erne flyttede mange personer mellem tidligere sovjetrepublikker, og omkring 18.000 statsløse personer fra de postsovjetiske stater kom til Belarus mellem 1991 og 2001.⁷⁶

Fortabelse af statsborgerskab og dobbeltstatsborgerskab

Den belarusiske statsborgerskabslov fra 1991 fastsatte, at statsborgerskab kunne tabes ved frivillig erhvervelse af et andet statsborgerskab.⁷⁷ Tab indtrådte fra det tidspunkt, hvor myndighederne registrerede erhvervelsen af det nye statsborgerskab.⁷⁸ Derudover medførte anvendelsen af "zero option", som anført ovenfor, at personer, der ikke havde permanent bopæl i Belarus ved lovens ikrafttræden, automatisk mistede statsborgerskabet mod deres vilje.⁷⁹

Frasigelse af statsborgerskab

Frasigelse kunne ske indirekte gennem erhvervelse af et andet statsborgerskab, da dette medførte fortabelse af belarusisk statsborgerskab.⁸⁰

⁷² EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 4

⁷³ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 1

⁷⁴ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 1, 4

⁷⁵ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 1

⁷⁶ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 3

⁷⁷ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 4

⁷⁸ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 4

⁷⁹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), pp. 1, 4

⁸⁰ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Belarus*, januar 2013, [url](#), p. 4

Georgien

Statsborgerskab efter selvstændighed

Efter Georgien selvstændighed i 1991, forblev den retlige status for tidligere sovjetborgere i Georgien uafklaret indtil vedtagelsen af en ny statsborgerskabslovgivning i 1993.⁸¹

Et første lovforslag om statsborgerskab blev vedtaget af parlamentet 28. juni 1991, men den endelige lov blev først vedtaget i 1993 efter længere politiske forhandlinger og konflikter i landet.⁸²

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Statsborgerskabsloven fra 1993 byggede på et princip om kollektiv naturalisation, hvor alle personer, der permanent havde boet i Georgien i mindst fem år ved lovens vedtagelse og var registreret i landet, automatisk blev georgiske statsborgere, medmindre de frasagde sig statsborgerskabet inden for en fastsat frist.⁸³

Personer kunne således undlade at blive statsborgere ved skriftligt at frasige sig statsborgerskabet inden for tre måneder (senere seks måneder) efter lovens ikrafttræden.⁸⁴

Statsborgerskabsloven fra 1993 fastlagde således følgende hovedprincipper:

- statsborgerskab blev primært knyttet til bopæl i Georgien.⁸⁵
- personer, der havde boet permanent i landet i mindst fem år, kunne opnå statsborgerskab.⁸⁶
- naturalisation krævede bl.a. ophold i landet, sprogkundskaber og indtægtskilde.⁸⁷

Dobbelt statsborgerskab

Loven indeholdt derudover restriktive regler om dobbelt statsborgerskab, som i praksis blev begrænset, bl.a. af hensyn til sikkerhed og politisk stabilitet.⁸⁸

⁸¹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 3

⁸² EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), pp. 3-4

⁸³ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), pp. 3-4

⁸⁴ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), pp. 4, 6

⁸⁵ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 4

⁸⁶ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 4

⁸⁷ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 3

⁸⁸ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 5

Statsborgerskabsregimet blev også påvirket af konflikterne i Abkhasien og Sydossetien, hvor Georgien mistede effektiv kontrol over territorierne.⁸⁹

Statsborgerskab i de separatistiske regioner

Konflikterne i Abkhasien og Sydossetien havde stor betydning for statsborgerskabspolitikken. Georgien betragtede fortsat beboerne i disse områder som georgiske statsborgere.⁹⁰ Rusland begyndte dog senere at give russisk statsborgerskab til beboere i disse områder, hvilket har skabt en omfattende statsborgerskabskonflikt mellem Georgien og Rusland.⁹¹

En del personer i Abkhasien og Sydossetien ansøgte om georgiske pas primært af praktiske grunde, herunder fx rejser, handel og adgang til sundhedsbehandling i Georgien.⁹²

Fortabelse af statsborgerskab

Efter vedtagelsen af statsborgerskabsloven i 1993 kunne erhvervelse af et andet statsborgerskab i et andet land medføre tab af georgisk statsborgerskab.⁹³

Frasigelse af statsborgerskab

Statsborgerskabsloven fra 1993 indeholdt en eksplicit mulighed for frasingelse i forbindelse med den kollektive naturalisation. Personer, der ellers automatisk ville blive statsborgere, kunne frasige sig statsborgerskabet ved skriftlig erklæring inden for en fastsat frist (oprindeligt tre måneder, senere seks måneder).⁹⁴

Kasakhstan

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Kasakhstan erklærede sin uafhængighed fra Sovjetunionen den 16 december 1991 og vedtog en statsborgerskabslov den 20 december 1991.⁹⁵

Af statsborgerskabslovens artikel 3 fremgik, at Kasakhstan betragtede personer som statsborgere, hvis de:

- permanent opholdt sig i Republikken Kasakhstan på datoen for lovens ikrafttræden;

⁸⁹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 6

⁹⁰ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 6

⁹¹ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 7

⁹² EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 7

⁹³ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), p. 5

⁹⁴ EUDO Citizenship Observatory, *Country Report: Georgia*, September 2012, [url](#), pp. 4, 6

⁹⁵ Refworld, *Nationality Laws of the Former Soviet Republics*, 1993, [url](#)

- var født på Republikken Kasakhstans territorium og ikke var statsborgere i et fremmed land;⁹⁶

En statsborger i Republikken Kasakhstan anerkendtes ikke som statsborger i et andet land af de kasakhstanske myndigheder.⁹⁷

Derudover oplyste loven, at Republikken Kasakhstan ville skabe mulighed for, at personer kunne vende tilbage til landet, hvis de var blevet tvunget til at forlade republikken i perioden med masseundertrykkelse, tvangskollektivisering eller som følge af andre umenneskelige politiske handlinger. Dette gjaldt muligvis også for deres efterkommere, men dette fremgår ikke klart af oversættelsen af loven. Det fremgik heller ikke af loven, hvad disse muligheder var.⁹⁸

Herudover fremgår det af artikel 11, at et barn betragtedes som kasakhstansk statsborger, hvis begge dets forældre var statsborgere i Kasakhstan, uanset hvor barnet blev født.⁹⁹

Hvis kun den ene forælder var statsborger i Kasakhstan, betragtedes barnet som kasakhstanskstatsborger, såfremt barnet var født i Kasakhstan, eller hvis barnet var født uden for Kasakhstan mens den ene eller begge forældre var bosat permanent i Kasakhstan.¹⁰⁰

I 1995 fik Kasakhstan en forfatning, hvoraf det fremgår, at en statsborger i Kasakhstan ikke kunne fratages sit statsborgerskab, ikke må fratages retten til at skifte statsborgerskab, samt at en statsborger i Kasakhstan ikke anerkendes som statsborger i et andet land.¹⁰¹

Frasigelse af kasakhstansk statsborgerskab

Det fremgår af Kasakhstans statsborgerskabslov artikel 20, at en person kunne frasige sig sit statsborgerskab, såfremt personen:

- ikke havde udestående forpligtelser til landet
- ikke havde gæld til entiteter baseret i Kasakhstan
- ikke var sigtet, tiltalt eller i færd med at afsone en dom

⁹⁶ Refworld, *Kazakhstan: Law No. 1017-XII dated 20 December 1991 of the Republic of Kazakhstan, On Citizenship of the Republic of Kazakhstan, as amended as of July 2025*, [url](#)

⁹⁷ Refworld, *Kazakhstan: Law No. 1017-XII dated 20 December 1991 of the Republic of Kazakhstan, On Citizenship of the Republic of Kazakhstan, as amended as of July 2025*, [url](#)

⁹⁸ Refworld, *Kazakhstan: Law No. 1017-XII dated 20 December 1991 of the Republic of Kazakhstan, On Citizenship of the Republic of Kazakhstan, as amended as of July 2025*, [url](#)

⁹⁹ Refworld, *Kazakhstan: Law No. 1017-XII dated 20 December 1991 of the Republic of Kazakhstan, On Citizenship of the Republic of Kazakhstan, as amended as of July 2025*, [url](#)

¹⁰⁰ Refworld, *Kazakhstan: Law No. 1017-XII dated 20 December 1991 of the Republic of Kazakhstan, On Citizenship of the Republic of Kazakhstan, as amended as of July 2025*, [url](#)

¹⁰¹ Refworld, *Constitution of the Republic of Kazakhstan, 1995*, [url](#)

- eller hvis frasigelsen af statsborgerskabet var i konflikt med Kasakhstans nationale sikkerhedsinteresser.¹⁰²

Fortabelse af kasakhstansk statsborgerskab

En person kunne jf. 1991-loven blandt andet miste sit statsborgerskab i Kasakhstan på følgende måder:

- Hvis en person blev optaget i/fik beskæftigelse i en anden stats militærtjeneste, sikkerhedstjeneste, politi, retslige myndigheder eller andre offentlige, medmindre andet var fastlagt i en mellemstatslig aftale indgået mellem Republikken Kasakhstan og den anden stat.
- Hvis det kasakhstanske statsborgerskab var opnået ved svig.
- Hvis personen opnåede statsborgerskab i et andet land. Hvis en person med statsborgerskab i Kasakhstan opnåede statsborgerskab i en anden stat, skulle vedkommende inden for tredive kalenderdage fra datoen for opnåelsen af det andet statsborgerskab underrette indenrigsmyndighederne i Kasakhstan eller Kasakhstans udenlandske repræsentationer og aflevere sit pas og/eller identitetskort.¹⁰³

Turkmenistan

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Turkmenistan erklærede sin selvstændighed fra Sovjetunionen den 22 august 1991. Statsborgerskabsloven trådte dog først i kraft den 21. oktober 1992. Heraf fremgår af artikel 49, at alle personer, som besad statsborgerskab i Sovjetunionen, samt boede permanent i Turkmenistan ved lovens ikrafttræden, blev anerkendt som statsborgere i Turkmenistan med mindre de skriftligt afslog.¹⁰⁴

Sovjetiske statsborgere, som var født på turkmensk territorium, og som havde forladt Turkmenistan med henblik på permanent ophold i andre tidligere sovjetstater før lovens ikrafttræden, kunne anerkendes som statsborgere i Turkmenistan, såfremt de skriftligt tilkendegav ønske herfor inden for 1 år af lovens ikrafttræden. Dette gjorde sig også gældende for deres direkte efterkommere.¹⁰⁵

¹⁰² Refworld, *Kazakhstan: Law No. 1017-XII dated 20 December 1991 of the Republic of Kazakhstan, On Citizenship of the Republic of Kazakhstan, as amended as of July 2025*, [url](#)

¹⁰³ Refworld, *Kazakhstan: Law No. 1017-XII dated 20 December 1991 of the Republic of Kazakhstan, On Citizenship of the Republic of Kazakhstan, as amended as of July 2025*, [url](#)

¹⁰⁴ Refworld, *Law on Republic Citizenship, 1992*, [url](#)

¹⁰⁵ Refworld, *Law on Republic Citizenship, 1992*, [url](#)

Dobbelt statsborgerskab

Turkmenistan anerkendte i princippet dobbelt statsborgerskab, men kun med stater som det havde en aftale herom med.¹⁰⁶ Turkmenistan og Rusland indgik en traktat herom i 1993, som gjaldt frem til 2003, hvor Turkmenistan unilateralt trak sig fra aftalen. Dobbelt statsborgerskab blev dog først forbudt ved lovændring i 2013. Lovændringen berørte særligt de ca. 43.000 personer i Turkmenistan, som både besad russisk og turkmensk statsborgerskab. Disse personer blev ved turkmensk lov (men ikke ved russisk) tvunget til at vælge, hvilket statsborgerskab de ønskede at bevare.¹⁰⁷

Frasigelse af turkmensk statsborgerskab

En person fik mulighed for at frasige sig sit turkmenske statsborgerskab, såfremt

- Vedkommende ikke var retsligt sigtet, tiltalt eller i færd med domsafsoning
- Vedkommende ikke havde ubetalt skattegæld
- Vedkommende ikke havde ubetalt gældt eller andre udeståender med eller til entiteter som var baseret på turkmensk territorium¹⁰⁸

Fortabelse af turkmensk statsborgerskab

Ifølge den turkmenske statsborgerskabslovs artikel 23 kunne en person miste sit turkmenske statsborgerskab på blandt andet følgende måder:

- Hvis personen blev optaget i/fik beskæftigelse i en anden stats militærtjeneste, sikkerhedstjeneste, politi, retslige myndigheder eller andre offentlige, medmindre andet var fastlagt i en mellemstatslig aftale indgået mellem Turkmenistan og den anden stat
- Hvis personen havde opnået sit turkmenske statsborgerskab ved svig.¹⁰⁹

Tadsjikistan

Statsborgerskab efter selvstændighed

Tadsjikistan erklærede sig selvstændigt fra Sovjetunionen i september 1991, men fra 1992 til 1995 var landet præget af borgerkrig.¹¹⁰ Landet vedtog først en forfatning i 1994 samt en ny statsborgerskabslov i 1995. Det er derfor uklart, hvilke regler for statsborgerskab der var

¹⁰⁶ Refworld, Turkmenistan. *Political Conditions in the Post-Soviet Era*, 1993, [url](#)

¹⁰⁷ Refworld, *Law on Republic Citizenship*, 1992, [url](#); Tass, *New law forbids dual citizenship in Turkmenistan*, 2013, [url](#)

¹⁰⁸ Refworld, *Law on Republic Citizenship*, 1992, [url](#)

¹⁰⁹ Refworld, *Law on Republic Citizenship*, 1992, [url](#)

¹¹⁰ Opendemocracy.net, *The long echo of Tajikistan's civil war*, 2017, [url](#)

gældende i perioden frem til da. I juni 1991. Kort forinden uafhængighedserklæringen, vedtog den tadsjikiske sovjetrepublik (TSSR) en lov, som muligvis dannede grundlag for statsborgerskab, men denne er ikke offentligt tilgængelig.¹¹¹

Ifølge den tadsjikiske forfatnings artikel 15 anerkendtes personer som statsborgere, hvis de på dagen for forfatningens ikrafttræden, i forvejen var statsborgere i Tadsjikistan.

Dobbelt statsborgerskab

Af artikel 15 fremgår også, at det ikke var tilladt at besidde statsborgerskab i et andet land samtidigt med det tadsjikiske, medmindre Tadsjikistan havde en bilateral aftale herom med det andet land.¹¹²

Forfatningens artikel 16 fremhævede muligheden for naturalisering gennem en simplificeret procedure. En kategori af personer, som var omfattet af den simplificeret procedure, var personer, som var født i TSSR, som havde statsborgerskab i det tidligere Sovjetunionen, boede eller bor i tidligere sovjetrepublikker, men som ikke har fået statsborgerskab dér og derfor var statsløse.¹¹³

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Det fremgår af Tadsjikistans statsborgerskabslov fra 1995, at en person kunne lade sig registrere som statsborger i følgende tilfælde:

- Vedkommende havde en ægtefælle eller nær slægtning, som havde tadsjikisk statsborgerskab
- Hvis mindst én af vedkommendes forældre var statsborger i Tadsjikistan på tidspunktet for vedkommendes fødsel. Dette gjaldt dog ikke, hvis vedkommende efter fødslen havde erhvervet sig et andet statsborgerskab og ikke frasagde sig dette inden for 5 år efter at være fyldt 18 år.
- Vedkommende kunne få statsborgerskab, hvis vedkommende var barn af tidligere statsborgere i Tadsjikistan, selvom vedkommende var født efter, at forældrene havde mistet eller opgivet deres tadsjikiske statsborgerskab, så længe vedkommende søgte herom inden vedkomne fyldte 23 år.
- Vedkommende kunne få statsborgerskab i Tadsjikistan, hvis vedkommende tidligere var statsborger i Sovjetunionen og boede i et område, der tidligere tilhørte Sovjetunionen, eller hvis vedkommende flyttede til Tadsjikistan for at bosætte sig

¹¹¹ ECOI, *Copy of the citizenship law [TJT17811.E]*, 1994, [url](#)

¹¹² Rightofassembly.info, *Constitution of the Republic of Tajikistan*, Dushanbe 1994, 1994, [url](#)

¹¹³ Refworld, *Constitutional Law of the Republic of Tajikistan on Nationality of the Republic of Tajikistan*, 1995, [url](#)

der. Det krævede dog, at vedkommende ansøgte om tadsjikisk statsborgerskab inden for 3 år efter, at loven trådte i kraft.¹¹⁴

Fortabelse af tadsjikisk statsborgerskab

Ifølge artikel 29 i den tadsjikiske statsborgerskabslov kunne en person miste sit tadsjikiske statsborgerskab såfremt

- Personen tilsluttede sig en anden stats militær, sikkerhedstjeneste, retsvæsen eller andre myndigheder
- Personen boede udenfor Tadsjikistan og uden grund undladte at lade sig registrere ved et konsulat inden for 5 år¹¹⁵

Usbekistan

Usbekistan erklærede sig selvstændigt fra Sovjetunionen den 31 august 1991.¹¹⁶ En forfatning blev vedtaget den 8 december 1991, mens en statsborgerskabslov blev underskrevet den 2. juli 1992.¹¹⁷

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Ifølge statsborgerskabslovens artikel 4 stk. 1. kunne personer anerkendes som statsborgere, hvis de havde permanent bopæl i Usbekistan, uanset deres fødested, forudsat at de ikke havde et andet statsborgerskab og indgav en ansøgning om usbekisk statsborgerskab inden for 1 år af lovens ikrafttræden den 28. juli 1992.¹¹⁸

I henhold til artikel 4, stk. 2, kunne personer, der opholdt sig uden for Usbekistan grundet militærtjeneste, statsligt arbejde eller uddannelsesophold, opnå anerkendelse som statsborgere, forudsat at de kunne dokumentere fødsel i eller permanent bopæl i Usbekistan, ikke havde et andet statsborgerskab samt indgav ansøgning om usbekisk statsborgerskab inden for 1 år efter lovens ikrafttræden.¹¹⁹

¹¹⁴ Refworld, *Constitutional Law of the Republic of Tajikistan on Nationality of the Republic of Tajikistan*, 1995, [url](#)

¹¹⁵ Refworld, *Constitutional Law of the Republic of Tajikistan on Nationality of the Republic of Tajikistan*, 1995, [url](#)

¹¹⁶ The Times of Central Asia, *Marking 34 Years of Independence: Uzbekistan's Past, Present, and Future*, 2025, [url](#)

¹¹⁷ ecoinet, *Law on the Republic of Uzbekistan on Citizenship of the Republic of Uzbekistan*, 1992, [url](#)

¹¹⁸ ecoinet, *Law on the Republic of Uzbekistan on Citizenship of the Republic of Uzbekistan*, 1992, [url](#); International Labour Organisation, *Act of 2 July 1992 on citizenship*, 1992, [url](#)

¹¹⁹ ecoinet, *Law on the Republic of Uzbekistan on Citizenship of the Republic of Uzbekistan*, 1992, [url](#)

Frasigelse af usbekisk statsborgerskab

Ifølge artikel 20 i Usbekistans statsborgerskabslov kunne en person frasige sig sit usbekiske statsborgerskab ved ansøgning herom såfremt:

- Vedkommende ikke have udestående forpligtelser over for staten eller offentlige organisationer
- Vedkommende ikke var sigtet, tiltalt eller i færd med at afsone en dom
- Frasigelsen af statsborgerskabet var i modstrid med Usbekistans sikkerhedsinteresser¹²⁰

Fortabelse af usbekisk statsborgerskab

Ifølge artikel 21 i Usbekistans statsborgerskabslov kunne en person miste sit usbekiske statsborgerskab såfremt:

- Vedkommende tilsluttede sig en anden stats militær, sikkerhedstjeneste, politi, retsvæsen eller andre myndigheder
- Vedkommende boede permanent udenfor Usbekistan og uden grund af undladte at lade sig registrere ved sit konsulat i 5 år
- Vedkommende havde opnået sit usbekiske statsborgerskab ved svig.¹²¹

Dobbelt statsborgerskab

Det fremgår af statsborgerskabslovens artikel 17, at for at opnå usbekisk statsborgerskab, var det nødvendigt at frasige sig sit eventuelt fremmede statsborgerskab. Af artikel 10 fremgår, at personer som havde usbekisk statsborgerskab ikke kunne anerkendes som statsborgere i et andet land af de usbekiske myndigheder.¹²²

Kirgisistan

Statsborgerskab efter selvstændighed

Kirgisistan proklamerede sin suverænitet den 15. december 1990 og sin uafhængighed den 31. august 1991.¹²³

Kirgisistan SSR vedtog en sovjetrepublikansk statsborgerskabslov mellem den 15. december 1990 og uafhængigheden den 31. august 1991, men denne er ikke offentligt tilgængelig.¹²⁴

¹²⁰ ecoi.net, *Law of the Republic of Uzbekistan on Citizenship of the Republic of Uzbekistan*, 1992, [url](#)

¹²¹ ecoi.net, *Law of the Republic of Uzbekistan on Citizenship of the Republic of Uzbekistan*, 1992, [url](#)

¹²² ecoi.net, *Law of the Republic of Uzbekistan on Citizenship of the Republic of Uzbekistan*, 1992, [url](#)

¹²³ Refworld, *Nationality Laws of the Former Soviet Republics*, 1993, [url](#)

¹²⁴ Refworld, *Nationality Laws of the Former Soviet Republics*, 1993, [url](#)

Ifølge Europarådet anerkendtes alle borgere i den kirgisiske sovjetrepublik (KSSR) automatisk som statsborgere i republikken Kirgisistan, såfremt de ikke besad et andet statsborgerskab.¹²⁵

Postsovjetisk statsborgerskabslovgivning

Kirgisistan vedtog en offentligt tilgængelig statsborgerskabslov den 18 december 1993, og heraf fremgår, at kirgisiske statsborgere var de personer, som var statsborgere i Kirgisistan den 15. december 1990, og som endnu ikke var statsborgere i en anden stat.¹²⁶ I 2007 vedtog Kirgisistan ved lov en simplificeret naturaliseringsprocedure, da mange personer stadig kun havde sovjetisk pas samt manglede at få deres statsborgerskab bekræftet. Alle tidligere sovjetborgere, som havde været permanent bosat i Kirgisistan i 5 år op til lovændringen blev automatisk anerkendt som kirgisiske statsborgere.¹²⁷

Dobbelt statsborgerskab

Af 1993 Lovens artikel 5 fremgår, at dobbelt statsborgerskab ikke var tilladt.¹²⁸

Frasigelse af kirgisisk statsborgerskab

Det er uklart, hvad proceduren for frasigelse af kirgisisk statsborgerskab var frem til 1993. Men det fremgår af statsborgerskabsloven af 1993, at en person kunne frasige sig sit kirgisiske statsborgerskab såfremt:

- Personen ikke var sigtet, tiltalt eller i færd med at afsone en dom
- Havde udestående forpligtelser til den kirgisiske stat
- Eller var forpligtet til nogen større statslige interesser eller lignende¹²⁹

Fortabelse af kirgisisk statsborgerskab

Det er uklart, hvad proceduren for fortabelse af kirgisisk statsborgerskab var frem til 1993. Men det fremgår af statsborgerskabsloven af 1993, at en person kunne miste sit kirgisiske statsborgerskab såfremt:

- Personen tilsluttede sig en fremmed stats militære styrker eller efterretningstjenester uden tilladelse fra Kirgisistan
- Personen permanent bosatte sig uden for landet i 3 år uden at registrere det ved et konsulat.

¹²⁵ Council of Europe, European Commission for Democracy Through Law, 1996, [url](#)

¹²⁶ Refworld, *Law on Citizenship of the Kyrgyz Republic (as amended by the Law of the Kyrgyz Republic of 25 July 2002 No. 130)*, 2002, [url](#)

¹²⁷ UNHCR, *Resolving Existing Major Situations of Statelessness*, 2022, [url](#)

¹²⁸ Refworld, *Law on Citizenship of the Kyrgyz Republic (as amended by the Law of the Kyrgyz Republic of 25 July 2002 No. 130)*, 2002, [url](#)

¹²⁹ Refworld, *Law on Citizenship of the Kyrgyz Republic (as amended by the Law of the Kyrgyz Republic of 25 July 2002 No. 130)*, 2002, [url](#)

- Personen havde opnået statsborgerskab ved svig.¹³⁰

¹³⁰ Refworld, *Law on Citizenship of the Kyrgyz Republic (as amended by the Law of the Kyrgyz Republic of 25 July 2002 No. 130)*, 2002, [url](#)